

LRI နီၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲ

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအိၣ်ပညီ ဒီး တၢ်ဟံပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံဖျါလၢလံာ်န့ၣ် တဟံဃုာ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး ဒီး တလိာ်ခဲလၢာ်ဘၣ်. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဟံပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီး တၢ်အကံၢ်အစီသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤစ့ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ် အဂီၢ်န့ၣ် ကွၢ်သဃဲၤ Medicaid HCBS DD တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး လၢအကြးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခွဲးလၢ အသ့ညိက့ၢ်

ဟံဃုာ် အတၢ်ဆိၣ်ထွဲ တၢ်စူးကွၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး (FSW)

တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢ ပုၤနီၣ်ခိက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤ မုၢ်န့ၣ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲးလၢ ပုၤဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤအဂီၢ် (DDAD)

တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး

တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢ ပုၤနီၣ်ခိက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤ အကလုာ်ကလုာ် (CDD) တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး

NFOCUS တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ခိး (ဒ) နီၣ်ဂံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

DD LRI နီၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲ - ခၢၣ်စးကရၢ 8317

DD LRI နီၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲ ခၢၣ်စးကရၢ - လၢအအိၣ်သဘျူ 3593

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အိၣ်ပညီ

LRI (ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်အအိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢဖိးသဲးစး) နီၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ် မ့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဘၣ်ဃးဒီး သးအနီၣ်ခဲလၢာ်ခဲဆ့အဂီၢ်, တၢ်ဝဲန့ၣ် ဟံဃုာ်ဒီး တၢ်မၤစၢၤလၢ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီးကိးမုၢ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်မူ (ADLs) ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ချ့-အဘၣ်ထွဲလိာ်သးလၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး သ့ဟံဃုာ် တၢ်မၤစၢၤ ဃုာ်ဒီး တၢ်သံကျိတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကိးမုၢ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်မူ (IADLs) ဟ့ၣ်ထီၣ် မဲ ပုၤတဂၤ အဟံဃုာ် ဒီး တၢ်ကရၢကရိ တၢ်လီၤအဂၢၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤ တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်

- A. ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဃုာ်ထီၣ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ တခါစုာ်စုာ်န့ၣ် သ့ၣ်ထီၣ်အသးမဲ အဝဲသ့ၣ် တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 1. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ကြးမၤအါထီၣ် တၢ်ဒီးသန့သး ဒီး တၢ်ကရၢကရိ တၢ်ဟံဃုာ်; ဒီး
 2. တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢ အဃုာ်ထီၣ် ဒီး ပုၤလၢအဟ့ၣ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် မၤနီၣ်တၢ်ဖိ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ပုၤတဂၤ-တၢ်ပညိာ် တၢ်တိကျဲ (PCP) န့ၣ်လီၤ.
- B. LRI နီၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ် ကဘၣ် ဟ့ၣ်မၤစၢၤခီဖျိ လၢ LRI ဆူ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ န့ၣ်လီၤ.
 1. LRI န့ၣ် ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ် ဒ်အမုၢ်မိၢ်ပၢ် လၢ အတၢ်နီၣ် မ့တမ့ၢ် လုၢ်ဖိ ဖိသုၣ်လၢအတၢ်ဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် ဒီမါဝါ လၢအန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်န့ၣ်လီၤ.
- C. LRI တၢ်ကဟုကယာ် နီၣ်ကစၢ်တၢ်မၤစၢၤန့ၣ် မၤစၢၤ ပုၤဆါလၢကမၤဝဲၤ အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢ အဘၣ်မၤဝဲတဖၣ်တခါဝဲၤတခါ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 1. တၢ်မၤစၢၤဝဲအံၤန့ၣ် ဟံးန့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ-တစိၤဘၣ်တစိ တၢ်မၤစၢၤ ဒီး သ့ဟ့ၣ်ထီၣ်မၤစၢၤ တၢ်မၤအသးအကတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤထီထီၣ် တၢ်အိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ.
 2. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ဃးဒီး-တၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ချ့န့ၣ် သ့ဟံဃုာ် တၢ်သ့ဖဲးသ့မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲ ပုၤဆါ ဒီး ကသံၣ်ကသီ တၢ်ပၤတၢ်ဆုၤ လၢ တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးတၢ်အလဲၢ်အထီ ခီဖျိ လၢ ကီၢ်ရၢၣ် သဲးစး န့ၣ်လီၤ.
- D. ပုၤတဂၤ တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံဖျါလၢလံာ်အသးန့ၣ်လီၤ:
 1. LRI ပုၤတဂၤ တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ် ဟံပနီၣ်လၢ တနွံန့ၣ် န့ၣ်ရံၣ် 40 ဒီး ဟ့ၣ် အခွဲး ဒ်တၢ်ဟံဖျါထီၣ် မဲ တၢ်ကွၢ်ထွဲ တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအလီၤဆီန့ၣ်လီၤ.

2. ဟံင်တံမၤ အကလုာ်လုာ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒ် ပုၤလၢအကတဲၤကတီၤ ကွၢ်ထွဲပုၤဆါအဟံၣ်လီၤ ဒီးအဝဲသ့ၣ်မူဒါမ့ၢ် ပုၤလၢအကဘၣ်ကွၢ်ထွဲဟံၣ်ဃီန့ၣ်လီၤ.
3. ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိန့ၣ် တသ့ဟ့ၣ်အခွဲး လၢကဒီးန့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤဝဲအံၤ ဖဲ အဆၢကတီၢ် လၢ တၢ်မၤန့ၢ်ဟံၣ်စၢၤ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အဂၤ တံမံၤမံၤ အခါ န့ၣ်ဘၣ်.
4. LRI နီၣ်ကစၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲ န့ၣ်တဟံၣ်ဃီဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ် (တၢ်မၤစၢၤ ဖဲ တၢ်ဃုမၤန့ၢ်, တၢ်ဟံးဃာ်တၢ်, ဒီးတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ် လၢ နီၣ်ကစၢ်-တၢ်မၤစၢၤ, တၢ်ရဲလိာ်မၤသကိးတၢ်, ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢအမၤဘၣ်လိာ်သး)ဘၣ်.
5. နီၣ်ကစၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢ အသ့ဟံၣ်ဃီ ဖဲ ကီၢ်ရဲၤ တၢ်တိာ်ကျဲၤ အဖီလၢာ် န့ၣ် ကြးဟ့ၣ် တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးပုၤန့ၣ်လီၤသကိးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် လၢအသး, 21 နံၣ်အဖီလၢာ် ဒ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလိာ်ဘၣ် လၢ တၢ်ကွၢ်ဃုတၢ်ဆါ အဆိ ဒီး အကဲထီၣ်သးတဘျီတဘျီ, တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါအမံၤ, ဒီးတၢ်ကူစါယါဘျီ (EPSDT) န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဟံၣ်ဖျါ လၢလၢာ်န့ၣ် တဟံၣ်ဃီ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိာ်ဘၣ်ခဲလၢာ်ခဲဆ့ဘၣ်. တၢ်ဝဲန့ၣ် တီၢ်ဟံၣ်လၢ ကကဲထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ညီၣ်န့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ DD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး အလီၤဆီ န့ၣ်လီၤ.

- A. ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိခဲလၢာ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်:
 1. မ့ၢ်ဝဲ Medicaid ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တဂၤ;
 2. မၤဟီၣ်ထွဲ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး နံၣ်တြၢၤစကၤ တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ခိး(ဒ) ဒီး နံၣ်တြၢၤစကၤ ကီၢ်ရဲၣ် တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်;
 3. မၤဟီၣ်ထွဲ တၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢ ဟံၣ်ဖျါမဲ Medicaid ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်-အဃာ် တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်တူၢ်လိာ်မ့ၢ် ဝဲၤကျိၤ အသိး န့ၣ်တက့ၢ်;
 4. မၤပဲၤထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ ဒီး ပုၤကညီ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် ဝဲၤကျိၤ တၢ်သိၣ်လိတဖၣ် လၢတၢ်ဃုကညး အဖီခိၣ်; ဒီး
 5. သူ တၢ်ပလီၢ်ဆီ ကိးမံၤဒဲး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- B. LRI နီၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ် တသ့ကဲထီၣ် နီၣ်ကစၢ်-တၢ်န့ၣ်အကျဲဘၣ်.
- C. LRT နီၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိန့ၣ် ကဘၣ် မ့ၢ် LRI လၢပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- D. LRI နီၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲ လိာ်ဘၣ် ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်သ့အီၤ အံၣ်လဲးထရီၣ်နံးတၢ်လဲၤန့ၢ် တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် (EVV) န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး တၢ်မၤန့ၢ် ဖဲးဖိကဟ့ၣ် အတၢ်သ့ၣ်ညါ လၢ EVV တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျဲ န့ၣ် လိာ်ဘၣ် လၢ LRI ပုၤတဂၤ တၢ်ကွၢ်ထွဲ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ သ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်

- A. LRI ပုၤတဂၤ တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ် ကဘၣ် ပုၤ ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ တနံၣ်တဘျီ ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် စ့ဟံၣ်ဖိၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- B. LRI ပုၤတဂၤ တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ် ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤစု လၢ တနံၣ်ရဲၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- C. တၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤ တၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စု န့ၣ် တဟံၣ်ဃီဒီး တၢ်အပူၤလၢ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤဝဲအံၤအဂီၢ် န့ၣ်ဘၣ်.
- D. DD တၢ်အပူၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ် အသး ဖဲ [DD ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ ဝဲး\(ဘ\) လံာ်ကဘျးပၤ \(webpage\)](#) အပူၤန့ၣ်လီၤ.
 1. အပူၤတဘျီအဂီၢ်န့ၣ် ကြးမၤန့ၢ် အဘူးအလဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ထဲတခါ န့ၣ်လီၤ.
 2. စးထီၣ်မုၢ်နီၤမုၢ်သီန့ၣ် မ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢရဲၣ်ကျဲၤ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ; အဘူးအလဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ မ့ၢ်တအိၣ်လၢာ် ဘၣ်န့ၣ်, ကဖဲန့ၣ် မုၢ်နီၤအကတၢ် အသီ တဘျီဃီ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် အဒိပညီသ့ၣ်တဖၣ်	
နီၣ်ကစၢ် တၢ်ယၣ်တရံး/တၢ်ဟံၣ်လီၤအလီၤအကျဲ	သိလုၣ်တီၢ်ပှၤဆါ
တၢ်ယၣ်တရံး ပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ အနီၣ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲလိာ် အဝဲသ့ၣ် နီၣ်ကစၢ် တၢ်အိၣ်သး ဖဲလီၤမဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆ့ၣ်နီၤလီၤ ဒ်သိး ကတြီယာ် လီၤမဲးတၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်, မၤဂ့ၤထီၣ် နီၣ်ကစၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, ဒီး မၤစ့ၤလီၤ တၢ်အိၣ်တမ့ၢ် တပၤန့ၣ်လီၤ.	ပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကသူအီၤ အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ကစၢ်ဒ်သိး ကဆုၤဆူ တၢ်လီၤအဂၤလၢအသးလီတၢ် ခီဖျါ တၢ်ဟး, စ့ၤ, တၢ်သးအသးနီၣ်ကစၢ်လၢကျဲအဂၤအတမ့ၢ် တၢ်ဟး ဒီး စ့ၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်သူအီၤ တၢ်ပီးတၢ်လီလၢအကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပီးတၢ်လီသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အမၤစၢၤတၢ် သ့ဟံၣ်ဃုာ် လီၤဆ့ၣ်နီၤပၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, နီၣ်ထိးဘိသ့ၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ဝဲးစိာ်တၢ်သ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဆုၤခီ တၢ်မၤစၢၤ	တၢ်ကဆုၣ်ကဆီ ထးခိၣ်
နီၣ်ခိတၢ်မၤစၢၤ န့ၣ် လိာ်ဘၣ် အစုၤကတၢၢ် ပှၤတဂၤ ဒ်သိးကဆုၤခီပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လၢအဘၢၣ်စၢၤ တၢ်အချၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အဒိသ့ၣ်တဖၣ် ဟံဃုာ်ဒီး ဆုၤခီ ပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ လၢ အဝဲသ့ၣ် လီၤဆ့ၣ်နီၤ ပၣ်အပူၤ, သူ ဝဲးစိာ်တၢ်ဃၢ, ဒ်သိးကဆုၤခီပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ , မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆုၤခီပှၤန့ၣ်လီၤသကိးတၢ်ဖိ လၢ အဝဲသ့ၣ် ပှၤမၤစၢၤတၢ်ဖိ န့ၣ်လီၤ.	မၤပှၤထီၣ် တၢ် အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ခဲလၢာ် လိာ်ဘၣ်ဒ်သိး တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲလၢ မၤညီန့ၢ် လၢ ပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိအမဲသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးမဲကူၤတဖၣ် အဂီၢ် ဒ်ပှၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိဘၣ်ဃးဒီးမဲ န့ၣ်လီၤ အသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် သ့ဟံၣ်ဃုာ် တၢ်ထွဲးမဲ လၢကသံၣ်ထွဲးမဲ ဒီး တၢ်ထွဲးမဲဘိလၢအဟံၣ်လီၤစၢၤလီၤသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သူ တၢ်အဒိပညီတဖၣ် လၢ အဃုထၢအီၤ ဒ်သိးကမၤကဆုၣ်ကဆီ မဲသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး မဲကူၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒ်အမ့ၢ် xylytol တၢ်ထွါကွၢ်တၢ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤန့ၣ် ဟံဃုာ်ဒီး တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ လၢအမ့ၢ် မဲတၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လိာ်ဘၣ် ခီဖျါလၢပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ပှၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိလၢ အဘၣ်ဃးဒီး မၤ, လၢအမ့ၢ် မဲဖျိာ်, တၢ်ဟံးဃာ်မဲ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကဆုၣ်ကဆီ မဲတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
တၢ်လုၣ်ထံ	တၢ်သူတၢ်ဟးလီၢ်
မၤပှၤထီၣ် တၢ်အပတီၢ်ခဲလၢာ်လၢအလိာ်ဘၣ်ဒ်သိးကမၤကဆုၣ်ကဆီ ပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိနီၣ်ကစၢ် လၢတၢ်လုၣ်ထံလီၢ်, တၢ်လုၣ်ထံကျိး, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကဆုၣ်ကဆီလၢလီၢ်မဲခိၣ် ဒ်အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ကစၢ် လိာ်ဘၣ် လၢ ကအံးက့ၤကွၢ်က့ၤ အဝဲသ့ၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးတၢ်ပူၤဖျဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် သ့ဟံၣ်ဃုာ် တၢ်သူအီၤ ဒီးတၢ်သ့စီကွၢ် ပှၤတဂၤ တၢ်ကဆုၤကဆီ တၢ်ဖိတၢ်လဲသ့ၣ်တဖၣ်, ဃုထၢထံကီၢ်ထံခုၣ် အနီၣ်ဂံၢ် လၢ အပူၤဖျဲး, ဒီးတြီယာ် ထံပုၤလီၤယွၤလီၤ န့ၣ်လီၤ.	တၢ်မၤပှၤထီၣ် တၢ်အပတီၢ်ခဲလၢာ် န့ၣ် လိာ်ဘၣ် ဒ်သိး ကပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲ ပုၢ် မ့တမ့ၢ် ဆဲၣ်ဒ်တၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်လိာ်အခါန့ၣ်, ဟံဃုာ်ဒီးတၢ်ဆဲၣ်သပၤလၢပမၤညီန့ၢ်,တၢ်မၤကဆုၣ်ကဆီလၢတၢ်ဟးထီၣ်အလီၢ်ခဲ, ဒီးတၢ်ဆိတလဲဖျါၣ်ခဲပးသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤန့ၣ် တဟံဃုာ်တၢ်ဆုၤခီသ့ၣ်တဖၣ်, အဟံဖျါထီၣ်လၢ တၢ်ဆုၤခီတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ ပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိန့ၣ် မ့ၢ်ကီၤဆဲၣ်ကီၤအ့ၣ်တန့ၢ်ဘၣ်အခါ, ဝံဒီးတၢ်မၤန့ၢ်အမးသ့ၣ်တဖၣ် သ့ၣ်ထီၣ်အသးဖဲအဝဲသ့ၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အဖီခိၣ် ဒ်သိးကပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲအဝဲသ့ၣ် တၢ်ကီၤဆဲၣ်ကီၤအ့ၣ်တန့ၢ် တၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ကါဆုၤကဆုၤကါ	တၢ်အဒိၣ်ထံး တၢ်ကတံာ်ကတီ တၢ်အိၣ်
မၤပှၤထီၣ်တၢ်အပတီၢ်ခဲလၢာ်လၢ လိာ်ဘၣ် တၢ်ကူထီၣ်ကၤထီၣ် ဒီး တၢ်ဘၣ်လီၤ တၢ်ကူတၢ်ကါသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး ခိၣ်ဖဲးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤန့ၣ်ဟံဃုာ်ဒီး တၢ်သူ စး (ပံ), အီကံသ့ၣ်, အီကံသ့ၣ်လၢဘၣ်စံၣ်အီၤ, ခိၣ်ဖဲးပျါသ့ၣ်တဖၣ်, Velcro, မ့တမ့ၢ်တၢ်အဂၤဟံဖျါထီၣ် ဒ်သိးဆုကၤလၢအမၤပူၤဖျဲး ပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိနီၣ်ကစၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝဲအံၤ ဟံဃုာ်ဒီး တၢ်ဃုထၢ တၢ်ကူတၢ်ကါသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်ဖိတၢ်လဲလၢ အတြီယာ် မ့ခိၣ်ကလဲၤသီၣ်ဂီၤ, ဒီး ခိၣ်ဖဲးသ့ၣ်တဖၣ်လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢပှၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိခိၣ်ဃၢၤဝဲးတရံးဒီးနီၣ်ကစၢ်တၢ်လိာ် ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.	မၤပှၤထီၣ်တၢ်မၤလၢအဟံဖျိာ်သး လၢအမ့ၢ်တၢ်မၤတံာ်ကတီ တၢ်အိၣ်တၢ်အီ, လၢအမ့ၢ် တၢ်ကဆုၣ်ကဆီတၢ်ဖိတၢ်လဲသ့ၣ်တဖၣ်အမၤန့ၢ်လီၤဆူတၢ်အိၣ်တၢ်အီအပူၤ,တၢ်ပီးတၢ်လီလၢတၢ် တံာ်အီၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အီသ့ၣ်တဖၣ်,အိးထီၣ်တၢ်အီတၢ်အီ တၢ်တၢ်ပီးတၢ်လီလၢ အိၣ်ကတံာ်ကတီသးလၢ-ကအိၣ်-အဂီၢ်, တၢ်မၤအိၣ် ဆဲးဝဲ (၅), တၢ်သူအီၤတၢ်ပီးတၢ်လီလၢကမၤကီၢ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် မၤကီၢ်ထီၣ်ကဒါက့ၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အီ, ဒီး/မ့တမ့ၢ် မၤဟီၣ်ထွဲ တၢ်တ့အိၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်တၢ်အီတခါန့ၣ် သ့ဟံၣ်ဃုာ် တဘျီတၢ်ကတံာ် ကတီၤတၢ်အိၣ်တၢ်အီ တၢ်ပီးတၢ်လီန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးကမၤန့ၢ် အမးလၢ တၢ်လၢအအိၣ

တၢ်မၤန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဝံစိာ်တီၢ်တၢ်မၤ	ကသံၣ်ဖီၣ် တၢ်ပၤတၢ်ဆၢ
မၤပုၤထီၣ် တၢ်အပတီၢ် ခဲလၢၣ် လိာ်ဘၣ် ဒ်သီး ကမၤဘၣ်လိာ်ဖိဒုတၢ်ဒီးတၢ်သူအီၤ တၢ်ဝံစိာ်တီၢ်တၢ်မၤ တဟ့ၣ်ထီၣ် ခီဖျါလၢ ပုၤန့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိအပူၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိလၢ အကါဒိၣ်ကတၢၢ် ဒ်သီးကလဲၤန့ၢ် တၢ်ကရၢကရိ တၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်, လၢအမ့ၢ် Uber မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီး Lyft, တၢ်ဒီး သီလုၣ်ဒီးငါ, တၢ်ဒီး ဘၢး (၆), တၢ်ဒီး ယုာ်ဒီးတၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိလၢအဒီးန့ၢ်ကျိၣ်စု မ့တမ့ၢ်တၢ်ဒီးလၢ ဟံၣ်ဖိဃီဖိ မ့တမ့ၢ် တံၤသကိး န့ၢ်လီၤ. တၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သီးကမၤန့ၢ် တၢ်ဝံစိာ်တီၢ်တၢ်မၤ န့ၢ်ကဟံၣ်ဃုာ် တၢ်သူအီၤ အဲ (၁) မ့တမ့ၢ်တၢ်ကိးလၢကရဲၣ်ကျိၣ်အဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ဒီး, တၢ်အိၣ်ခိး ပုၤဟံၣ်အိၣ်တၢ်လီၤဖဲ တၢ်ဃုထၢထီၣ်တဆၢကတီၢ်ပူၤ,တၢ်ဆဲးကျိးလၢပုၤနီၣ်သီလုၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်မၤ ဖဲလိာ်ဘၣ်အသီး, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အပူၤ လၢတၢ်ဒီးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. နီၣ်ကစၢ်တၢ်မၤစၢၤန့ၢ် လိာ်ဘၣ်လၢ အစုၤကတၢၢ်ပုၤကညီ တဂၤ ဒ်သီး ကဆၢခီ ပုၤန့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဆူသီလုၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် အချၢ န့ၢ်လီၤ.	မၤပုၤထီၣ် တၢ်အပတီၢ်ခဲလၢၣ်လိာ်ဘၣ် ဒ်သီး ကပူၤဖျဲး တၢ်ပၤဆၢကသံၣ်တၢ်ဘျၢမ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်-မၤစၢၤ-ဘၣ်ဃးကသံၣ်ကသီ န့ၢ်ကျဲးခီဖျါလၢ ပုၤန့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိပုၤန့ၢ်လီၤကသံၣ်လၢပုၤဆါအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိန့ၢ်လီၤ. တၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် သုဟံၣ်ဃုာ် တၢ်မၤပုၤထီၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်မၤလီၤတံၢ် ကသံၣ်ဖီၣ်တၢ်ဂံၢ်ဒွဲးလၢအဘၣ်, တၢ်အကလုာ်, ဒီး ကသံၣ်အီတဘျီအဂီၢ် ဒီးန့ၢ်လၢ ကသံၣ်ကျဲး, တၢ်ပတံၢ်ထီၣ် တၢ်ဘၣ်ဃီတမံၤမံၤ ဘၣ်ဃးဒီး, ကသံၣ်ကသီလၢအဒီးန့ၢ် မ့တမ့ၢ်အကဲထီၣ် တၢ်မၤဆၢကတီၢ်လၢကသံၣ်ဖီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်ပၤဆၢကသံၣ်ဖီၣ်တၢ်ဂံၢ်ဒွဲးလၢအဘၣ်, တၢ်အကလုာ်, ဒီး ကသံၣ်အီတဘျီအဂီၢ်; မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲၤန့ၢ်ကသံၣ်တၢ်ဒၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်အံၤ သုဟံၣ်ဃုာ်စ့ၢ်ကိး တၢ်ပၤတၢ်ဆၢ ကသံၣ်ကသီခီဖျါလၢကျဲးအမံၤအါမ့ၢ်, တၢ်ဒီးသန့ၤအသးလၢ ပုၤန့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိတၢ်လိာ်ဘၣ်အဖီခိၣ်, လၢအမ့ၢ် ကသံၣ်ဖီၣ် တၢ်ပၤတၢ်ဆၢ ခီဖျါ G/J-ကျိၣ်ဘီ, တၢ်ဖဲထုးထီၣ်ထံ,ဆဲးကသံၣ်လၢသွံၣ်ကျိၣ်ပူၤ, တၢ်သါန့ၢ်, တၢ်မၤသဘၣ်းကသံၣ်ဖီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်အိၣ်တၢ်အီမ့တမ့ၢ်တၢ်အီအပူၤ, မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်အထံ တၢ်ပၤတၢ်ဆၢန့ၢ်လီၤ.
တၢ်ဒုးအိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်မၤစၢၤ	တၢ်သါထီၣ်သါလီၤ/ပသိၣ် တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ
ပုၤန့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လိာ်ဘၣ် ထးခိၣ် တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤ, ခၢ် တၢ်ဟံၣ်လီၤအလီၢ်, တၢ်မၤဟံၣ်ထီၣ်တၢ်အထံအနီၣ်, တၢ်ပၤဆၢအံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ် ဒ်သီး ကတြီဃာ်ကိာ်ယုၤလီၤသကိး မ့တမ့ၢ် တၢ်အကလုာ်သီၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒုးအိၣ်တၢ်အိၣ်လၢကျိၣ်ဘီန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဒုးအိၣ်တၢ်အိၣ်လၢကျိၣ်ဘီန့ၢ် ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ပၤတၢ်ဆၢ ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ထံတၢ်နီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်အီဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ လၢG/J- ကျိၣ်ဘီန့ၢ်လီၤ.	ပုၤန့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လိာ်ဘၣ် တၢ်ဆူးတၢ်, တၢ်ထုၣ်ဖျိဖိ တၢ်ကွၢ်ထွဲ, တၢ်ကွဲးတၢ်ကမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲ, မ့တမ့ၢ် အိးစံၣ်ကွၢ် တၢ်ပၤတၢ်ဆၢန့ၢ်လီၤ.
တၢ်ဆဲးကျဲးကျိး	တၢ်သွီၤပီၤဘီလၢဆံၣ်ကျိၣ်ဘီ မ့တမ့ၢ် Ostomy တၢ်ကွၢ်ထွဲ
ပုၤန့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢကဟ့ၣ်ခီဟ့ၣ်နီၣ် အဝဲသ့ၣ် တၢ်သးလီၤ, တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်သးစဲ ယုာ်ဒီး ပုၤအဂၤ ခီဖျါတၢ်သူအီၤအခီပညီအါမံၤအါမ့ၢ်, လၢအမ့ၢ် တၢ်ကတိၤ တၢ်ဆဲးကျဲးကျိး, တၢ်ကွဲး တၢ်ဆဲးကျဲးကျိး, အမဲရကတၢၢ်ပနီၣ်ကျိၣ်, တၢ်ကတိၤတၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်, တၢ်ဆဲးကျဲးကျိးတၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢအမၤစၢၤတၢ်မ့တမ့ၢ်အဲး (၁), မ့တမ့ၢ်တၢ်ဆီတလဲတၢ်ဂီၤတၢ်ဆဲးကျဲးကျိး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးအတၢ်မၤကျဲး (PECS) န့ၢ်လီၤ.	ပုၤန့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လိာ်ဘၣ် တၢ်သွီၤပီၤဘီလၢဆံၣ်ကျိၣ်ဘီ မ့တမ့ၢ် Ostomy တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၢ်လီၤ.